

8 NOVEMBER 2015 – TWEEENDERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

EERSTE BOEK KONINGEN 17, 10-16

In die dagen stond de profeet Elia op en vertrok naar Sarefat. Toen hij bij de stadspoort kwam, was daar een weduwe hout aan het sprokkelen. Hij riep tot haar: „Wees zo goed en haal voor mij in uw kruik een beetje water; ik zou graag wat drinken.” Toen zij het ging halen, riep hij haar na: „Wees zo goed en breng ook een stuk brood mee.”

Zij antwoordde: „Zowaar de Heer uw God leeft, ik heb geen brood meer; alleen nog maar een handvol meel in de pot en een beetje olie in de kruik. Ik sprokkel nu wat hout en ga dadelijk naar huis om voor mij en mijn zoon voor het laatst eten klaar te maken; daarna wacht ons de dood.”

Elia antwoordde: „Vrees niet, ga naar huis en doe wat u van plan bent maar maak van het meel en de olie eerst een broodje voor mij en breng mij dat; voor uzelf en uw zoon kunt u daarna zorgen. Want zo zegt de Heer, de God van Israël: De pot met meel raakt niet leeg en de kruik met olie niet uitgeput totdat de Heer het weer laat regenen.”

Toen ging zij heen, deed wat Elia gezegd had en dag aan dag hadden zij te eten, hij, zij en haar gezin. De pot met meel raakte niet leeg en de kruik met olie niet uitgeput naar het woord dat de Heer gesproken had door Elia.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREEËN 9, 24-28

Broeders en zusters,

Christus is niet het heiligdom binnengegaan dat – door mensenhanden gemaakt – slechts een symbool is van het waarachtige heiligdom; Hij is de hemel zelf binnengegaan om er nu voor onze zaak bij God present te zijn. Ook hoeft Hij zich daar niet telkens opnieuw te offeren, terwijl de hogepriester, jaar in jaar uit het allerheiligste binnengaait met bloed dat niet het zijne is. Anders had Christus meerdere malen moeten lijden, vanaf het begin van de wereld; maar in feite is Hij slechts eenmaal verschenen, op het hoogtepunt van de geschiedenis om door zijn offer de zonden te delgen.

Het is het lot van de mens eenmaal te sterven en daarna komt het oordeel; zo is ook Christus eenmaal geofferd omdat Hij de zonden van allen op zich had genomen; als Hij een tweede maal verschijnt zal het zijn los van de zonde, om heil te brengen aan allen die naar Hem uitzien.

EVANGELIE

MARCUS 12, 38-44

In die tijd gaf Jezus bij zijn onderricht ook deze waarschuwing:

„Wacht u voor de Schriftgeleerden, die graag in lange gewaden rondlopen, die zich laten groeten op de markt, belust zijn op de voornaamste zetels in de synagogen en op de ereplaatsen bij de maaltijden, maar die de huizen van de weduwen opslokken terwijl ze voor de schijn lange gebeden verrichten; over deze mensen zal een strenger vonnis worden uitgesproken.”

Jezus ging tegenover de offerkist zitten en keek toe hoe het volk koperstukken daarin wierp, terwijl menige rijke er veel in liet vallen. Er kwam ook een arme weduwe die er twee penningen ter waarde van een cent in wierp. Hij riep nu zijn leerlingen bij zich en sprak: „Voorwaar, ik zeg u, die arme weduwe heeft het meest geofferd van allen die iets in de offerkist wierpen; allen wierpen ze er iets in van hun overvloed maar zij offerde van haar armoe al wat ze bezat, alles waar ze van leven moest.”

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Wed. J. Tweepenningen

EVANGELIE • Ooit gehoord van een procrustesbed? Procrustes was een moorddadige rover uit Attica, Griekenland. Voorbijkomende reizigers lokte hij 's avonds naar zijn herberg. Het verhaal gaat dat hij twee bedden had van verschillende lengte. Hij bood zijn gasten steeds dat bed aan dat niet paste. Eenmaal ze sliepen, sloeg hij toe. Als hun ledematen te kort waren, rekte hij ze uit. Omgekeerd hakte hij ze af als ze te lang waren. Het bizarre ritueel liep vanzelfsprekend uit op de dood van de gasten. Vervolgens kon Procrustes moeiteloos hun bezittingen roven.

Een gelijkaardig bed spreiden sommige schriftgeleerden uit voor de weduwen. Ze doen hen tekort en zichzelf teveel. Door dat schijnheilige gedrag hollen ze het verbond tussen God en zijn volk uit. Finaal zullen hun bizarre rituelen uitlopen op de dood van de eniggeboren Zoon. Ze menen zelfs door hun praktijken te kunnen afdingen op de wil van God. Voornaam voor het oog van de mensen, zijn ze toch niet meer dan slokoppen en schijnbidders. Ze houden de weduwe klein in haar armoede en rekken God uit in hun gebeden. De Verbondsgod laat zich echter geen gewaad aanmeten van uiterlijk vertoon. Hij is allesbehalve een god op maat.

Die leermeesters van markt, synagoge en feestmaaltijden floreren vooral buiten de tempel. Niet dat het er binnen de tempel beter aan toegaat. Ga even mee naar binnen. Jezus is er al. Hij zit tegenover de offerkist. In de volgende passage van het verhaal van Marcus zal Jezus met zijn leerlingen op de Olijfberg tegenover de tempel zitten (zie Marcus 13, 3). In die tempel zit Jezus erbij als een toerist die het komen en gaan van mensen gadeslaat. De koperstukken van de rijken rinkelen in de geldkist. Er komt ook een weduwe, een arme. Zij gooit twee penningen in de kist, muntjes die amper een cent waard zijn. Die vrouw geeft weg wat ze over had. Misschien was er zopas een van die kaalplukkende schriftgeleerden bij haar langs geweest? Het deert haar niet. Ze wil meetellen in de joodse samenleving en doet dus haar duit in het zakje. „Iets weggooien uit je overvloed telt minder door dan alles opofferen wat je bezit”, houdt Jezus zijn leerlingen voor. Niet veel later zal de Mensenzoon met het offer van zijn leven hetzelfde doen.

De schamele duit van de weduwe legt de vinger op de wonde van veel vermeende solidariteit. Onze fiscaal aftrekbare giften – hoe gulhartig we ze ook overschrijven voor het goede doel – wegen finaal niet op tegen de onrechtvaardige verdeling van de middelen voor levensonderhoud voor de armsten in de samenleving. Het hemelse telraam rekent met een open boekhouding. Terecht wacht er sommige rijke schriftgeleerden een strengere eindafrekening.

EERSTE LEZING • Hoewel de profeet Elia op het eerste gezicht ook een slokop lijkt te zijn – hij verorbert het laatste stuk brood van een weduwe en haar zoon – is de toon van het verhaal anders. Deze vrouw is „zo goed” voor die vreemdeling een broodje te bakken met alles wat haar nog rest aan meel en olie. Daardoor redt ze zijn leven, want door de aanslepende droogte was Elia aan het einde van zijn krachten. Haar gulle gastvrijheid loont. De God van Israël zal erover waken dat ze niets meer tekort komt tot op de dag dat het weer regent. Bij een arme weduwe van buiten Israël heeft de profeet een thuis gevonden. Het woord van de Heer zal niet uitsterven, maar blijven klinken. Voor God is niemand buiten land.

LEZING UIT HEBREEËN • Jezus is de hemel zelf binnengegaan. Van dat waarachtige heiligdom zijn de joodse tempel van weleer en alle latere kerken niet meer dan een afgietsel, een tegenbeeld nageemaakt door mensenhanden. Als hogepriester voor eeuwig moet Jezus in de hemel geen veelvuldige offers brengen met het bloed van een ander. Geen schaap wordt er nog geslacht, verdoofd of niet. Daar, in de hemel, pleit Hij nu als Christus voor ons bij God. Hij ruimt ons puin op en effent het pad van het komende oordeel. Allen die naar Hem uitzien, mogen daarbij rekenen op verzachtende omstandigheden.

Van Marcus kozen we voor de langere lezing.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be